

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	Endokrin sistemin xəstəlikləri, maddələr mübadiləsi və qidalanma pozğunluqları (E00-E90)
---------------------------------	---

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Kazımova Z.
---	--------------------

XBT-10 rubrikası	Xəstəliklər
E00	Anadangəlmə yod çatmamazlığı sindromu, nevroloji forma Endemik kretinizm, nevroloji forma
E00.9	Dəqiqləşdirilməmiş anadangəlmə yod çatmamazlığı sindromu ƏGO yod çatmamazlığı nəticəsində meydana çıxan anadangəlmə hipotireoz ƏGO endemik kretinizm

Müalicə

Levotiroksin natriumun (levothyroxine sodium)

Manifest hipotiroidizm üçün başlanğıc gündəlik doza:

- 60 yaşa qədər xəstələrdə – 1,6-1,8 mkq/kq;
  - ürək-damar sisteminin müşayiət olunan xəstəlikləri olan və 60 yaşdan yuxarı xəstələrdə - 12,5-25 mkq, sonra hər 6-8 həftədən bir 12,5-25 mkq artım.
- Səhər acqarına yeməkdən 30 dəqiqə əvvəl qəbul edin. Tiroid hormonlarını qəbul etdikdən sonra 4 saat ərzində antasidlər, dəmir və kalsium preparatları qəbul etməkdən çəkinin.

Baxım dozasının seçilməsi ümumi vəziyyətin, nəbz dərəcəsinin və birincil hipotiroidizm zamanı qan TSH səviyyəsinin müəyyən edilməsinin nəzarəti altında həyata keçirilir, sərbəst T4 - mərkəzi forma ilə.

İlk təyinetmə terapiyanın başlanmasından 6 həftədən gec olmayaraq, sonra təsir əldə olunana qədər hər 3 ayda bir dəfə edilir.

Klinik və laboratoriya effektivinə nail olduqdan sonra, levotiroksin dozasının adekvatlığını müəyyən etmək üçün hər 6 ayda bir TSH və ya sərbəst T4 tədqiqatı aparılır.

Böyüqlər üçün T4-ün əvəzedici dozaları gündə 50-200 mkq, orta hesabla 125 mkq/gün təşkil edir.

Tiroid xərcəngi üçün tiroidektomiyadan sonra supressiv dozalar istifadə olunur - gündə 2,2 mkq/kq.

Uşaqlarda levotiroksin natriumun dozaları.

Yaş	Levotiroksin dozası (gündə mkq/kq)
0-6 ay*	10-15
7-11 ay	6-8
1-5 yaş	5-6
6-10 yaş	4-5
11-20 yaş	1-3

*- vaxtından əvvəl doğulmuş körpələr üçün – gündə 8-10 mkq/kq.

Tiroid xərcəngi üçün tiroidektomiyadan sonra supressiv dozalar istifadə olunur.

Levotiroksin dozaları klinik və laboratoriya məlumatlarına əsasən fərdi olaraq seçilir.

TSH və sərbəst T4 səviyyələrinə nəzarət tədqiqatları həyatın ilk ilində hər 2-3 ayda, bir ildən sonra hər 3-4 ayda aparılmalıdır.

Əvəzedici terapiyanın başlanmasından sonra ilk 6 həftə ərzində yalnız sərbəst T4 səviyyələrinə nəzarət tədqiqatları hər 2 həftədən bir aparılır.

Müalicənin başlanğıcından 6 həftədən gec olmayaraq TSH və sərbəst T4 səviyyələrinin eyni vaxtda monitorinqinə başlamaq məsləhətdir.

Həyatın ilk ilində olan uşaqlarda geribildirim prinsipi əsasında tənzimlənməsinin mümkün pozulması səbəbindən yalnız TSH səviyyəsinə diqqət yetirmək, levotiroksinin lazımsız yüksək dozalarının təyin edilməsinə səbəb ola bilər.

Normal sərbəst T4 səviyyələrində (hər bir laboratoriya üçün fərdi olaraq) levotiroksin dozası adekvat hesab edilə bilər.

Ədəbiyyat

Гипотиреоз у детей

Клинические протоколы МЗ РК - 2017 (Казахстан)

<https://diseases.medelement.com/disease/%D0%B3%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BE%D0%B7-%D1%83-%D0%B4%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%B9-2017/15307>

Гипотиреоз у взрослых

Клинические протоколы МЗ РК - 2017 (Казахстан)

<https://diseases.medelement.com/disease/%D0%B3%D0%B8%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BE%D0%B7-%D1%83-%D0%B2%D0%B7%D1%80%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%8B%D1%85-2017/15306>